

ПРАЦОЎНЫЯ СОВЕЦКАЙ КРАІНЫ ГОРАЧА ВІТАЮЦЬ ВЫЗВАЛЕНІ НАРОД БЕСАРАБІІ І ПАЎНОЧНАЙ БУКАВІНЫ

★ МОЙ РОДНЫ СВАБОДНЫ КРАЙ

Мудрая палітыка нашага савецкага ўрада прынесла шчасце і свабоду народу майго роднага края — Бесарабіі, які доўгія гады знаходзіўся пад цяжкім ярмом румынскіх багараў.

З вялікай радасцю і вялікім хваляваннем пачуў я вестку аб пераходзе Бесарабіі ў дружную сям'ю народаў СССР. Многія гады марыў я аб свабодзе майго роднага края Кішынёва, дзе я нарадзіўся і перажыў многа цяжкага і страпанага. Ніколі не перажываў у памяці жудасныя падзеі 1903 і 1905 гг., якія былі наладжаны ў Кішынёве царскімі сапраўды.

Юнаком я перажываў цяжкую пару палкага жалання вучыцца. Але дзе было беднаму хлопчыку з яўрэйскай сям'і тады марыць аб вучобе. Шчаслівы выпадак даў мне магчымасць скончыць рысавальную школу. Толькі ў СССР я атрымаў магчымасць займацца любімым мастацтвам — скульптурай.

Нашы дзеці, наша моладзь не ведае цяжару таго часу. Яны маюць усе ўмовы для вучобы ў выдатных школах, у інстытутах і тэхнікумах.

Я ўпэўнены, што нашы браты ў Бесарабіі і Паўночнай Букавіне вельмі хутка зацямняць нашым асветлым, творчым жыццём. І новыя песні загуляць у свабоднай савецкай Бесарабіі і Паўночнай Букавіне.

Вітаю цябе, мой родны свабодны край, родны свабодны савецкі край Кішынёў!

Скульптар А. М. БРАЗЕР,
заслужаны дзеяч мастацтваў БССР.

Дачакаліся свайго вызвалення

Новая вестка з хуткасцю маланкі абцягла калгасныя двары сельсасарэні «Свабода», Мінскага раёна. На радзі калгаснікі пачулі радасную вестку аб вызваленні працоўных Бесарабіі і Паўночнай Букавіны ад яра румынскай буржуазіі.

— Нарэшце Бесарабенія сязіна дачакаліся свайго вызвалення, — дэкліраваў думкамі брыгадзір 2-й брыгады Вадзімір Сарока. — Яшчэ тры мільёны працоўных ўвабляюцца ў свабодную сям'ю народаў СССР. Яны былі агараны ад сваёй маперы-радымы, 22 гады пакуталі пад пятой румынскіх акупантаў. Цяпер дэкліраваўся мара працоўных Бесарабіі аб свабодзе.

У праўдзі калгас пасля работы сабраўся група калгаснікаў. Ім гутарыць аб росце магутнасці нашай вялікай радзімы, аб славе Чырвонай Арміі, Сіюм зайшлі калгаснікі Алена Трушчыніч і Сяня Беляніч, якія толькі-што скончылі палюць гурт. Зайшоў Файба Міселевіч, тры сыны якога пільна ахоўваюць граніцы СССР.

Калгасны каваль Іван Губініч ўспамінае:

— Бесарабія я добра ведаю... Я абыйшоў яе сёлы і гарады, бачу, на імперыялістычнай вайне... Бачу, яе агаралі і вінаграднікі, багатыя кукурудзныя палі... Але ў што яны ператвораны румынскімі акупантамі, калі народ вымушаны быў пацізаць гэтыя землі і ўпакальваць. Чуў я, што ў Бесарабіі за 10 год узялі ў СССР і іншыя суседнія дзяржавы 300 тысяч працоўных.

Тав. Губінічаму паказалі карту Бесарабіі і Паўночнай Букавіны, працягалі паведамленне ТАСС аб тым, што ў гарады Сарока, Чэрновіцы і Кішынёў ужо ўвайшла Чырвоная Армія.

Доўга гутарылі калгаснікі аб магутнасці любімай Чырвонай Арміі, аб яе слаўных паходах, аб мудрай энэргій палітыкі савецкага ўрада, які забяспечыў мірнае вырашэнне савецка-румынскага канфлікту. Яны радаваліся поспехам нашай радзімы.

БЕСАРАБІЯ І ПАЎНОЧНАЯ ЧАСТКА БУКАВІНЫ

(Д. А. В. Е. Д. А.)

Плошча Бесарабіі — 45.638 кв. км. Па сваёй плошчы Бесарабія больш некаторых дзяржаў Еўропы: Бельгіі, Галандыі, Швейцарыі. Насельніцтва, на дзёны на 1 ліпеня 1938 года, — 3.147.646 чалавек. На даных рускага перапісу 1897 года, у Бесарабіі пражывала ўкраінцаў, мадэлаў і рускіх 76 процантаў насельніцтва, аўраў — 12 проц., балгар — 5 проц., і т. д. Галоўны горад Бесарабіі — Кішынёў.

Да румынскіх акупантаў Бесарабія з'яўлялася багатым сельскагаспадарчым раёнам. Галоўныя культуры: пшаніца, ячмень, кукуруза, сланечнік. Бесарабія адрознівалася добрым кліматам, ляскаватым разьліццём такіх каштоўных культур, як вінаград, кукуруза, табак. Глеба Бесарабіі надзвычай плодородная. У Бесарабіі апрацоўвалася 99,3 проц. усяй ворыўнай зямлі.

У Бесарабіі развіта земляробства, вінаградарства і садаводства. З прамысловасці развіта галоўным чынам харчовая прамысловасць (мукамолярная, вінакурная і т. д.). Прадметы вывазу — абыжжа, фрукты, арахі, а да акупанты — жывёла, скуры, персід, віно, табак і інш.

Да акупантаў Бесарабія была эканамічна паспешнай чынам звязана з усяй астатняй Расіяй. Яна атрымлівала мануфактуру з Маскоўскага прамысловага раёна, вугаль — з Данбаса, нафту — з Баку і т. д.

Бесарабія прадукцыю вывозіла на Украіну і праз Украіну — на усветныя рынкі.

У пачатку 1918 года румынская працягла кіла, скарэстаўшы цяжкае становішча Савецкай Расіі на франтах грамадзянскай вайны, узяла свае войскі на тэрыторыю Бесарабіі і акупіравала яе.

Англія і французскія акупанты Румыніі на ўказанні якіх дэкліраў акупан-

ЧЫГУНАЧЫНІ ВОІЎ АДЗІНАКРОЎНЫХ БРАТОЎ

Паведамленне ТАСС аб мірным вырашэнні савецка-румынскага канфлікту напалоўна сэрцы работнікаў Мінскага чыгуначнага вузла вялікай радасцю і гордасцю за сваю магутную радзіму, за пераможную Чырвоную Армію — верны альянт мірнай сталінскай палітыкі, правядзімай нашым савецкім урадам.

Выступленні рабочых і інтэлігентнаў на мітынгах, прысвечаных мірнаму вырашэнню савецка-румынскага канфлікту, прынёсшы вялікім патрыятычным пачуццям.

— Паведамленне ТАСС аб звароце ў нашу вялікую савецкую сям'ю працоўных Бесарабіі і Паўночнай Букавіны, якія 22 гады прыгнечаны румынскай буржуазіяй і памешчыкамі, кожны з нас сустракае з вельмі радасцю і гордасцю за сваю магутную радзіму. — заявіў саставіцель палатноў станцыі Мінск-Пасажырская тав. Марынін. — Зіскам румынскіх багараў працоўныя Бесарабіі і Паўночнай Букавіны палезалі каней.

— Мы, работнікі чыгуначнага транспарта, ад усяго сэрца вітаем зварот у

Вітаем вызваленныя народы

(З рэзалюцыі мітынгу работнікаў Белдзяжпраекта)

Работнікі Белдзяжпраекта з глыбокім пачуццём гордасці і радасці сустракаюць мурэе рашэнне савецкага ўрада аб далучэнні да Савецкага Саюза Бесарабіі і Паўночнай Букавіны.

Мірнае вырашэнне савецка-румынскага канфлікту ёсць рэзультат гістарычнага фактара — узрастання магутнасці краіны сацыялізма.

Народы Бесарабіі і Паўночнай Букавіны 22 гады знаходзіліся пад цяжкім канцілізма. Яны былі пазбавлены ўсіх чалавечых правоў. Цяпер наша слаўная і пераможная Чырвоная Армія прынесла народам Бесарабіі і Паўночнай Букавіны вызваленне. Сонца новага жыцця ўзыходзіць над вызваленнай зямлёй.

саміх народаў Савецкага Саюза нашых адзінакроўных братоў, якія жывуць на тэрыторыі Бесарабіі, — заявіў старшы памочнік начальніка станцыі Мінск-Пасажырская тав. Свірыдаў. — Мы ніколі не прызнавалі несправядлівага захвату Бесарабіі Румыніяй. Цяпер жа, узрастання наша магутнасць прымуся румынскі ўрад выканаць законнае патрабаванне Савецкага Саюза аб звароце Бесарабіі.

На адбыўшымся мітынгу ў кандуктарскім рэзерве выступілі галоўны кандуктары тт. Барысукі, Напковіч, старшы кандуктар тав. Талан і іншыя. Усе яны, вітаючы мудрую палітыку савецкага ўрада, заявілі аб сваёй гатовасці прымаваць, не шкатуючы сіл, на карысць радзімы.

У аднадушна прымаемых рэзалюцыях рабочых, інжынераў, тэхнікі і служачых вузла, вітаючы дзеянні савецкага ўрада, заяўляючы аб сваёй гатовасці перавозіць хутка і ў поўнай захаванасці ўсе неабходнае для ўмацавання магутнасці вялікага СССР.

Н. СТЭЛЬЧАНІН.

НАД БЕСАРАБІЯЙ І ПАЎНОЧНАЙ БУКАВІНАЙ ЗАЗЫЛА СОНЦА ШЧАСЦЯ І РАДАСЦІ

Толькі-што атрыманы свежыя газеты. У інтэрнаце сёліскага мітынгу байцоў і камандзіраў нашага падраздзялення. У парадку якіх сталі пытанні — паведамленне ТАСС аб мірным вырашэнні савецка-румынскага канфлікту па пытанню аб Бесарабіі і паўночнай частцы Букавіны.

Палітруг тав. Боўе падтрымаў энэргійна на паведамленні ТАСС і расказаў аб тых азісках, што ўтварылі румынскія багараў і капіталісты над бесарабскім народам.

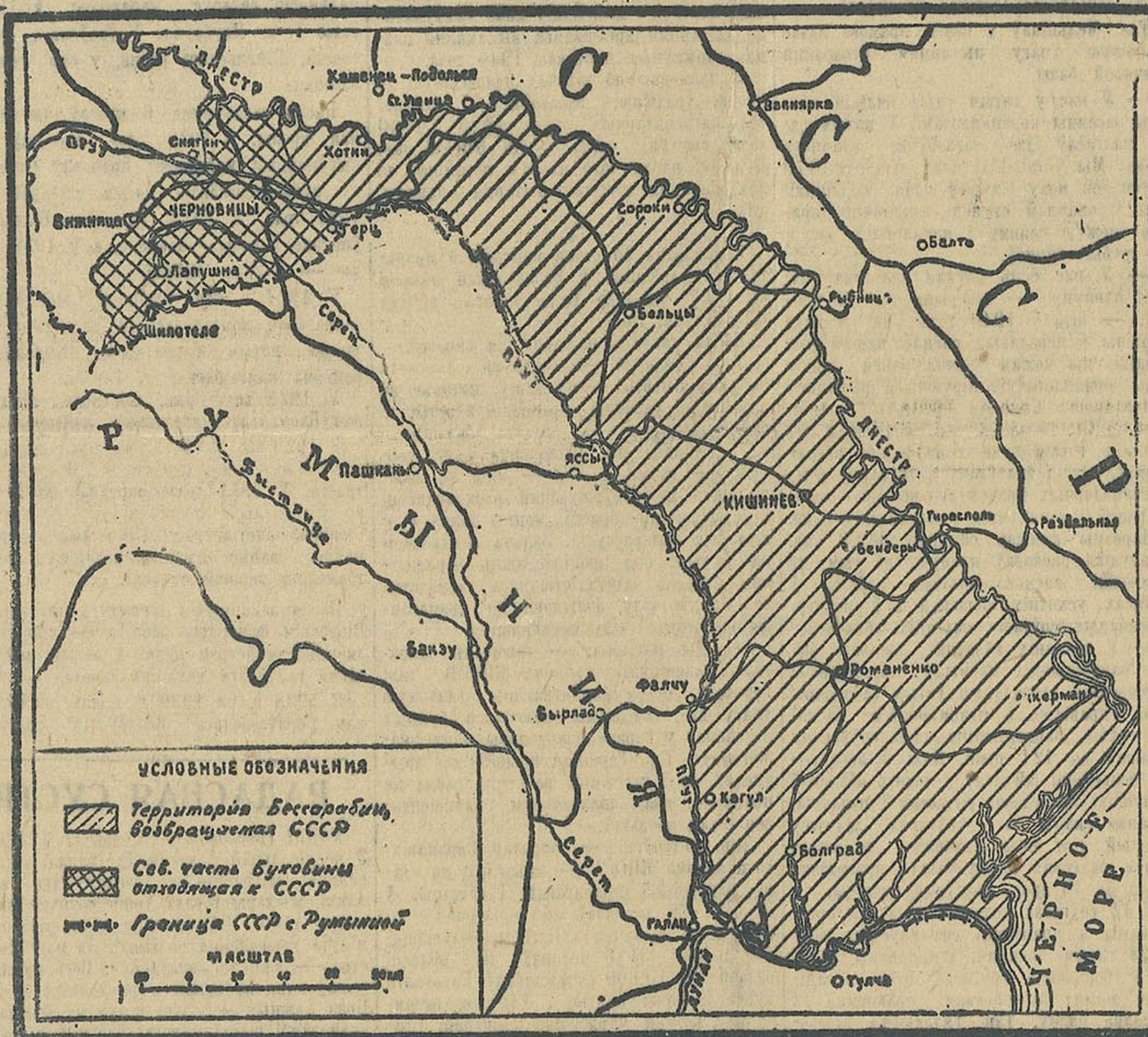
У аднадушна прынятай рэзалюцыі байцы і камандзіры гавораць:

«Застухаўшы паведамленне ТАСС аб мірным вырашэнні савецка-румынскага канфлікту па пытанню аб Бесарабіі і паўночнай частцы Букавіны, мы, байцы, камандзіры, горада і аднадушна вітаем сталінскую мудрую энэргійна палітыку савецкага ўрада. Нашы сэрцы напоўніліся радасцю хваляваннем, калі мы дэкліраем, што нашай любімай Чырвонай Арміяй на загад роднага рабоча-сялянскага ўрада перайшла румынскую тэрыторыю і вызваліла браці народ Бесарабіі і паўночнай частцы Букавіны, які таміўся ў яра румынскіх багараў і капіталістаў.

Над Бесарабіяй і паўночнай часткай Букавіны заззяла сонца шчасця і радасці. Бесарабія і паўночная частка Букавіны назаўсёды ўваходзілі ў сацыялістычнае бацькаўшчынае СССР.

Мы, байцы і камандзіры, абавязваемся з кожным днём мацаваць боегатоўнасць свайго падраздзялення, чапі, на выдатна і добра аўдаваць зважэнным майстэрствам, прымаём сучаснага бою, ястэма мацаваць савецкую воінскую рэвалюцыйную дысцыпліну, каб быць заўсёды гатовымі ў кожную мінуту разграміць ворага».

В. АСТРОУСІН,
намеснік палітруга.

УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ
Территория Бессарабии, возвращаемая СССР
Сев. часть Буковины, отданная СССР
Границы СССР с Румынией

МАЦАВАЦЬ ПРАЦОЎНУЮ ДЫСЦЫПЛІНУ, НАСПЫННА ПАВЫШАЦЬ ПРАДУКЦЫЙНАСЦЬ ПРАЦЫ!

УКАЗ УРАДА — ВЫРАЖЭННЕ ВОЛІ ПРАЦОЎНЫХ

(Гутарка па тэлефоне з санітарам Аршанскага гарнома партыі тав. Г. Галанцавым)

З выключным уздымам сустракаюць працоўныя Оршы ўказ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР аб 8-гадзінным рабочым днём і 7-дзённым рабочым тыднем. На мітынгах рабочыя горада адабраў новы закон, які дае магчымасць ашчэ больш мацаваць абарону краіны.

Асобныя прадпрыемствы раней не выконвалі пана. Асабліва адставаў ільёнкамбінат. Аб'явілася гэта тым, што ён літаральна быў прахадным дваром для летуноў і прагульчыкаў. Пячусьце рабочай сілы была вельмі рэдка — 30 проц. усяго састава рабочых штотдзёна мануфактуры.

Зусім нядаўна, 4—5 дзён назад, ільёнкамбінат ашчэ нехапаў тысячы рабочых. Зараз жа, на словах дырэктара камбіната тав. Радзісалева, з пераходам на 8-гадзінны рабочы дзень спатрыба значна менш людзей.

На мясакамбінате звычайна таксама не выконваўся план з-за адсутнасці неабходнай колькасці рабочых. Зараз ён можа выканаць галавы план на 100 проц. лават пры скарачэнні ліку рабочых на 118 чалавек. Камбінат будзе далажава перапрацоўваць да 20 тысяч галоў жывёлы, дасць 400 тысяч банак кансерваў і 215 тон каўбасы.

Стаханаўды перавыконваюць 8-гадзінную норму

(Гутарка па тэлефоне з санітарам Бабруйскага гарнома КП(б)Б тав. Рагінін)

У рэзалюцыях, прынятых на шматлікіх мітынгах, рабочыя і служачыя аднадушна вітаюць указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР, накіраваны на ашчэ большае ўмацаванне магутнасці краіны Савецкай.

На адбыўшымся 27 чэрвеня мітынгу калектыва мясавай фабрыкі імяні Халтурна рабочы тав. Удзінін заявіў:

— Паліцыя капіталістычнага свету ўдзінула ў другую імперыялістычную вайну. Мы не можам глядзець на гэта спакойна. Чым магутней будзе наша краіна, тым больш будзе забяспечана наш мірны праца.

Першы дзень работы па-новому паказаў ужо вялікае жаданне рабочых прымаваць ашчэ больш прадукцыйна. Рабочы мясавабудуўнічага завода імяні Варашылава тав. Берлін выпусціў 27 чэрвеня 1400 заклёпак, замест 960 па норме за восьмігадзінны рабочы дзень. Тав. Ігнечка, рабочы гатавага завода, звычайна выпу-

скаў 276 напільнікаў у змену. 27 і 28 чэрвеня ён даў па 420 напільнікаў.

Швейная фабрыка імяні Дзяржынскага выпусціла прадукцыі на 35.731 рубель — 145,6 проц. задання, разлічанага на восьмігадзінны рабочы дзень.

Дзірэктар мясавабудуўнічага завода імяні Сталіна тав. Ванер падлічыў, што ў сувязі з паводжаннем рабочых днёў і рабочага тыдня, прадпрыемства зможа выпусціць больш пана штомесца на 3 гідратурны.

Былі ў нас і выпадкі самавольнага пакідання работы. Рабочыя півейнай арцелі «Чырвоныя яварычкі» Гітуча і Дзінісёвіч не выйшлі 28 чэрвеня на работу. Расследаваннем устаноўлена, што гэтыя людзі ўжо не раз рабілі прагулы. За кароткі час яны паспелі перамагчы многа прадпрыемстваў і ўстаноў. Справа аб гэтых летунах перададзена ў суд.

Ні аднаго выпадку прагулу

(Гутарка па тэлефоне з санітарам Добрушскага райнома КП(б)Б тав. Раманцавым)

З вялікім уздымам сустракаюць працоўныя зварот ВПСР і указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР аб пераходзе на 8-гадзінны рабочы дзень, на 7-дзённым рабочым тыднем і аб мерах барацьбы з дэзарганізатарамі вытворчасці — летунамі і прагульчыкамі.

На многалюдных мітынгах рабочыя і служачыя аднадушна вітаюць указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР, накіраваны на ашчэ большае ўмацаванне магутнасці краіны Савецкай.

Рабочыя папяровай фабрыкі «Герой працы» тав. Зайнаў заявіў:

Указ адржа крылі летунаў і прагульчыкаў і навісць працоўную дысцыпліну на прадпрыемствах і ва ўстановах. Тав. Зайнаў абавязваўся на папяровай ма-шынне № 5 выканаць поўмесачны план да 11 ліпеня. Выгадзір тав. Марозова ўзяла на сабе абавязальства выканаць ліпенскую праграму на 170 проц.

Ніколі не забываць аб капіталістычным акружэнні

ПЛУСК. (Па тэлефоне). Зварот ВПСР і указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР аб пераходзе на 8-гадзінны рабочы дзень і 7-дзённым рабочым тыднем выклікалі новы ўздым палітычнай і вытворчай актывнасці рабочых і служачых ПЛУСКАга раёна.

У арцелі, па ўстановах, ва ўсіх грамадскіх арганізацыях адбываюцца мітынгі і сходкі, на якіх рабочыя і служачыя горада адабраў зварот у указ.

— У звароце ВПСР і ў указе Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР, — ска-заў на мітынгу служачы арцелі «Чырвоныя кандзіер» т. Калісёнаў, — выражаны жаданні і думкі ўсіх працоўных краіны, калі за межамі Савецкага Саюза

фабрыцы «Герой працы» раней нехапаў 600 рабочых. Зараз, у сувязі з паводжаннем рабочага днёў на адну гадзіну, прадпрыемства ўжо больш не адчувае патрэбы ў рабочай сіле.

Ажыўлена працоўны мітынг у саўтасе імяні Ланге. Дзяржа-арганізацый тав. Літвякова абавязваўся табіца ў б'ягучым годзе ўжо 4000 літраў малака ад кожнай каровы.

З цікавай прамовай выступіў на мітынгу рабочых і служачых Добрушскай МТС стожар тав. Гусев. Сваю пра-мову ён скончыў: самаабавязальствам адрамантаваць малацірні на дзясць дзён раней устаноўленага тэрміна.

Усе рабочыя, служачыя працуюць па новым графіку, у адпаведнасці з указам аб 8-гадзінным рабочым днём. На працягу 27 і 28 чэрвеня выпадкаў прагулаў і спазненняў на работу на прадпрыемствах і ва ўстановах раёна не было.

Ніколі не забываць аб капіталістычным акружэнні

ПЛУСК. (Па тэлефоне). Зварот ВПСР і указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР аб пераходзе на 8-гадзінны рабочы дзень і 7-дзённым рабочым тыднем выклікалі новы ўздым палітычнай і вытворчай актывнасці рабочых і служачых ПЛУСКАга раёна.

У арцелі, па ўстановах, ва ўсіх грамадскіх арганізацыях адбываюцца мітынгі і сходкі, на якіх рабочыя і служачыя горада адабраў зварот у указ.

— У звароце ВПСР і ў указе Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР, — ска-заў на мітынгу служачы арцелі «Чырвоныя кандзіер» т. Калісёнаў, — выражаны жаданні і думкі ўсіх працоўных краіны, калі за межамі Савецкага Саюза

будуць пакар другой імперыялістычнай вайны, кожны патрыёт краіны Савецкай павінен быць гатовым да ўсіх выпадкаў, ні на мінуту не забываць аб капіталістычным акружэнні.

Пераход на 8-гадзінны рабочы дзень і на 7-дзённым рабочым тыднем дасць магчымасць павялічыць вытворчасць прадметаў шырокага спажывання. У гэтым годзе мы далажава выпусцім канцінерных вырабаў на 635 тыс. рублёў.

Мітынгі адбыліся таксама ў арцелі «Чырвоны працаўнік», служачай арцелі «КМ», у раённай канторы сувязі.

С. ШАРАМЕТ.

У пракуратуры г. Мінска

На разе прадпрыемстваў і ва ўстановах горада наглядаюцца выпадкі парушэнняў указу Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 26 чэрвеня 1940 г. «Аб пераходзе на 8-гадзінны рабочы дзень. 7-дзённым рабочым тыднем і аб забароне самавольнага пакідання рабочымі і служачымі прадпрыемстваў і ўстаноў».

Кантралёр рэспубліканскага бюро кантролю паптовых перавозаў Мікула П. Н. 27 чэрвеня прышоў на работу са спісакнем, нем па поўдзінні. Мікула не ўспрымаў груба парушае працоўную дысцыпліну. За прагул ён уважлівы прычынаў ён быў звольнен з работы ў 10-м папшовам аддзяленні сувязі г. Мінска. За спазненне на работу 19 мая г. г. Мікула аб'яўлена вымова.

Без уважлівы прычыны не з'явіўся на работу 27 чэрвеня рабочы-ўпакоўнік аграўнай кітагандаўскай базы Ваенінаў л. БABA Чакотэўскі П. А., дупал-стожар раённага пана зварова «Дзірэктар» Рубенчык Г. М. 28 чэрвеня катарар Мінскай шчотачнай фабрыкі імяні Брунстаў Мішкевіч Ф. Е. прышоў на работу са спазненнем на 45 мінут.

Усе выпадкі паводжання асобных гераінаў суду. Іс справы будуць разглядацца не паспешна на прадпрыемствах, у прысутнасці шырокай грамадскасці.

К. Г. Шабельскі — стаханавец-стругальнік мясцовага мясавабудуўнічага завода імяні Варашылава, працуючы на стругальным станку па атрыманым тавары на аднадушна стругальнага станка, за 7-гадзінны рабочы дзень выконваў норму на 170 проц., зараз за 8-гадзін 23 чыста ашчэ на 200 проц. Фото В. Грудыста.

«Правда» за 29 чэрвеня 1940 г.).

